Հաստատված է
Պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի ամբիոնի 31.08.2020 թ.
նիստում (արձ. թիվ 1)
Ամբիոնի պետ՝ ....
(ստորագրություն)
....
(ամիս ամսաթիվ)

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
(Կազմվել է ուսումնական ծրագրի նախագծի հիման վրա)

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ		Պետության և իրավունքի տեսություն 2
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՍԻՉ		
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ		Իրավագիտություն, հեռակա ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ		Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ		Պետության և իրավունքի տեսության և սահմանադրական իրավունքի ամբիոն E-mail: pitambion@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ		Ռ.Մարանդյան (ի.գ.թ.) E-mail: rmarandyan@mail.ru, հեռ. 055 95 63 86
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ		1-ին կուրս, 2-րդ կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ		բակալավր

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ		3(երեք)
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՁԵՎԵՐԸ		«Պետության և իրավունքի տեսություն 2» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 90 ժամ, որից 8 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար պարապմունք, 80 ժամ ինքնուրույն աշխատանք: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը կատարում է գրականության ընթերցում և մշակում, վերլուծական, հետազոտական աշխատանք, դասախոսի հանձնարարությամբ կարող է գրել ռեֆերատներ և էսսեներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը չորս լսարանային ժամ տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում քննություն հանձնելով:
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ		Դասընթացը կառուցվում է

ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ		հանրակրթական ավագ դպրոցում «Հասարակագիտություն» առարկայից ձեռք բերված գիտելիքների հիման վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ		«Պետության և իրավունքի տեսություն 2» դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են իրավունքի հասկացությունը,էությունը,արժեքը,իրավունքի սկզբունքների հասկացությունը, նշանակությունը և տեսակները,իրավունքի սկզբունքների և իրավական աքսիոմաների հարաբերակցությունը, սոցիալական կարգավորման հասկացությունը, սոցիալական կարգավորիչների տեսակները և գործառույթները, իրավունքի, բարոյականության և սոցիալական այլ կարգավորիչների հարաբերակցությունը, իրավունքի գործառույթների հասկացությունը, սոցիալական նշանակությունը և համակարգը, իրավական նորմի հասկացությունը, կառուցվածքը, տեսակները, իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը և տեսակները, իրավունքի համակարգի հասկացությունը, կառուցվածքը, հանրային և մասնավոր, միջազգային և ներպետական իրավունքների հարաբերակցությունը, իրավահարաբերության հասկացությունը, տեսակները, կառուցվածքային տարրերը, իրավաբանական փաստի հասկացությունը և տեսակները, իրավագիտակցության հասկացությունը, կառուցվածքը, տեսակները, իրավական մշակույթը, իրավական ժխտողականությունը և գաղափարապաշտությունը, իրավաբանական կրթությունը,իրավական վարքագծի հասկացությունը,տեսակները և իրավաբանական պատասխանատվությունը պետական հարկադրանքի համակարգում:
ՆՊԱՏԱԿ		Դասընթացի նպատակն է սովորողներին հաղորդել գիտելիքներ և ձևավորել կարողություններ իրավունքի հասկացության, էության, արժեքի, իրավունքի սկզբունքների հասկացության,նշանակության և տեսակների, իրավունքի սկզբունքների և իրավական աքսիոմաների հարաբերակցության, սոցիալական կարգավորման հասկացության, սոցիալական կարգավորիչների տեսակների և գործառույթների, իրավունքի, բարոյականության և սոցիալական այլ կարգավորիչների հարաբերակցության, իրավունքի գործառույթների հասկացության,սոցիալական նշանակության և համակարգի, իրավական նորմի հասկացության, կառուցվածքի, տեսակների, իրավունքի աղբյուրի

ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ		հասկացության և տեսակների,իրավունքի համակարգի հասկացության, կառուցվածքի,հանրային և մասնավոր,միջազգային և ներպետական իրավունքների հարաբերակցության, իրավահարաբերության հասկացության, տեսակների, կառուցվածքային տարրերի, իրավաբանական փաստի հասկացության և տեսակների, իրավագիտակցության հասկացության, կառուցվածքի, տեսակների, իրավական մշակույթի, իրավական ժխտողականության և գաղափարապաշտության, իրավաբանական կրթության, իրավական վարքագծի հասկացության, տեսակների և պետական հարկադրանքի համակարգում իրավաբանական պատասխանատվության վերաբերյալ: Դասընթացի խնդիրներն են՝ • ներկայացնել իրավունքի հասկացությունը,էությունը,արժեքը, • ուսումնասիրել իրավունքի սկզբունքների հասկացությունը, նշանակությունը և տեսակները,իրավունքի սկզբունքների և իրավական աքսիոմաների հարաբերակցությունը, • սահմանել սոցիալական կարգավորման հասկացությունը, • ուսումնասիրել սոցիալական կարգավորիչների տեսակները և գործառույթները, իրավունքի, բարոյականության և սոցիալական այլ կարգավորիչների հարաբերակցությունը, • սահմանել իրավունքի գործառույթների հասկացությունը, ուսումնասիրել դրանց սոցիալական նշանակությունը և համակարգը, • սահմանել իրավական նորմի հասկացությունը, ներկայացնել դրա կառուցվածքը և տեսակները, • ուսումնասիրել իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը և տեսակները, • սահմանել իրավունքի համակարգի հասկացությունը, • վեր հանել իրավունքի համակարգի կառուցվածքը, հանրային և մասնավոր, միջազգային և ներպետական իրավունքների հարաբերակցությունը, • սահմանել իրավահարաբերության հասկացությունը, ուսումնասիրել դրա տեսակները, կառուցվածքային տարրերը, իրավաբանական փաստի հասկացությունը և տեսակները, • սահմանել իրավագիտակցության հասկացությունը,ուսումնասիրել դրա կառուցվածքը, տեսակները, իրավական մշակույթը, իրավական ժխտողականությունը, գաղափարապաշտությունը և իրավաբանական կրթությունը, • սահմանել իրավական վարքագծի

		հասկացությունը, ուսումնասիրել դրա տեսակները, • ուսումնասիրել իրավաբանական պատասխանատվությունը պետական հարկադրանքի համակարգում:
ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ ***Կարողանա՝***		1. սահմանել իրավունքի հասկացությունը, վերլուծել դրա հատկանիշները, բացահայտել իրավունքի էությունը և արժեքը, 2. սահմանել իրավունքի սկզբունքների հասկացությունը, ներկայացնել դրանց տեսակները, վերլուծել իրավունքի սկզբունքների և իրավական աքսիոմաների հարաբերակցությունը, 3. բացահայտել սոցիալական կարգավորման համակարգում իրավունքի տեղը և դերը, 4. սահմանել իրավունքի գործառույթների հասկացությունը, ներկայացնել դրանց համակարգը, 5. սահմանել իրավական նորմի հասկացությունը, ներկայացնել դրա կառուցվածքը և տեսակները, 6. սահմանել իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը, ներկայացնել դրա տեսակները, 7. սահմանել իրավունքի համակարգի հասկացությունը, ներկայացնել դրա կառուցվածքը, տարբերակել հանրային և մասնավոր, միջազգային և ներպետական իրավունքները, 8. սահմանել իրավահարաբերության հասկացությունը, ներկայացնել դրա տեսակները և կառուցվածքը, 9. սահմանել իրավագիտակցության հասկացությունը, ներկայացնել դրա կառուցվածքը, տեսակները, իրավական մշակույթը, 10. սահմանել իրավական վարքագծի հասկացությունը, ներկայացնել դրա տեսակները, 11. մատնանշել պետական հարկադրանքի համակարգում իրավաբանական պատասխանատվության առանձնահատկությունները, ներկայացնել իրավաբանական պատասխանատվության սկզբունքները տեսակները:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ		
Հիմնական		1. Պետության և իրավունքի տեսություն: Ուս. ձեռնարկ / Հեղ. խումբ: Գիտ. խմբ.՝ Ա. Ղամբարյան, Մ. Մուրադյան, Երևան, □Լուսաբաց□ հրատ, 2014, 692 էջ,

		2. Պետության և իրավունքի տեսություն: Ուս. ձեռնարկ / Հեղ. խումբ: Գիտ. խմբ.` Ա. Ղամբարյան, Մ. Մուրադյան, 2-րդ լրամշակված հրատ., Երևան, □Լուսաբաց□ հրատ, 2016, 628 էջ, 3. Վաղարշյան Ա., Պետության և իրավունքի տեսություն - 1 / Դասախոսություններ, ԵՊՀ, Եր.: Հեղինակային հրատարակություն, 2013, 224 էջ, 4. Վաղարշյան Ա., Պետության և իրավունքի տեսություն - 1 / Դասախոսություններ, ԵՊՀ, Եր.: Հեղինակային հրատարակություն, 2016, 280 էջ, 5. Матузов Н. И., Малько А. В. Теория государства и права. Курс лекций. М., Изд-во «Юристь», 1997, 672 стр. 6. Хропанюк В. Н., Теория государства и права / Учебник, 3-е изд., доп. и испр., М., Изд-во «Омега-Л», 2008, 384 стр., 7. Общая теория права и государства: Учебник для вузов / В. С. Нерсесянц, М., Изд-во «Норма: НИЦ ИНФРА-М», 2015, 560 стр.:
Լրացուցիչ		1. Վաղարշյան Ա., «Իրավունք» հասկացության տեսամեթոդական և գործնական նշանակությունը // «Բանբեր Երևանի համալսարանի», «Իրավագիտություն», Երևան, 2014, 144.3, (№ 3), էջեր 3-13, 2. Վաղարշյան Ա., Իրավունքի աղբյուրների ու իրավական կարգավորման միջոցների հարաբերակցությունը և հասարակական հարաբերությունների կարգավորման ստորակարգությունը // Պետություն և իրավունք, Երևան, 2006, թիվ 2-3 (32-33), էջեր 5-11, 3. Керимов Д.А. Проблемы общей теории государства и права: Учеб. пособие, М., 2000. 179 стр., 4. Лебедев В. А. // Государственная власть как форма выражения публичной власти / Вестник Челябинского государственного университета, 2010, № 25 (206) Право, Вып 25, стр. 5-9, 5. Мелехин А. В., Теория государства и права: Учебник, М., Маркет ДС, 2007, 640 стр., 6. Венгеров А. Б., Теория государства и права: Учебник для юридических вузов. 3-е изд., М., Юриспруденция, 2000, 528 стр, 7. Матузов Н. И., Малько А. В. Теория государства и права. М., Изд-во «Юристь», 2004, 512 стр., 8. Абдулаев М. И., Теория государства и права: Учебник для высших учебных заведений, М., Финансовый контроль, 2004, 410 стр.:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ		Քննություն («Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» կամ «Անբավարար»):
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ		Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն: Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» կամ «Անբավարար»: Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով` ա) «Գերազանց», եթե ուսկնդիրը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ

		ծրագրային նյութը,սպառիչ ,հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ճիշտ է հիմնավորում պատասխանը, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը` սխալներ թույլ չտալով. բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է տեսական դրույթները ճիշտ տեղայնացնել կոնկրետօրինակներում. գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը,բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները,թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հա-ջորդականությունը. դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը,թույլ է տալիս էական սխալներ:
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
		Դասալանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի սովորողին:
Ներկայություն		Սովորողի` դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկնդրում, մասնակցություն քննար-կումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն աշխատանքների հանձնում: Սովորողն այս դեպքում հնարավորու-թյուն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև` մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ		Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրոմիավոր:
Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ		Ինքնուրույն աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՀՄԱՆ ՔԱՐՏԵԶ

Թեմա 1 **Իրավունքի հասկացությունը և էությունը** **(2ժամ դասախոսություն)**	
Թեմայի հարցերը	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Իրավունքի հասկացությունը և հատկանիշները 2. Իրավունքի էությունը 3. Իրավունքի արժեքը	Հարցեր 1-3–ներկայացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով առանցքային հարցերի վրա: Հարց 1-ինքնուրույն աշխատանք.ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը և առանձնացնում իրավունքի հիմնական հատկանիշները:

Թեմա 2 **Իրավունքի սկզբունքները,իրավունքը սոցիալական նորմերի համակարգում,իրավունքի գործառույթները,իրավական նորմ** **(2ժամ դասախոսություն)**	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Իրավունքի սկզբունքների հասկացությունը և նշանակությունը 2. Իրավունքի սկզբունքների տեսակները 3. Իրավունքի սկզբունքներ և իրավական աքսիոմաներ 4. Սոցիալական կարգավորման հասկացությունը, սոցիալական կարգավորիչների տեսակները և գործառույթները 5. Իրավունքի և բարոյականության հարաբերակցությունը 6. Իրավունքի և սոցիալական այլ կարգավորիչների հարաբերակցությունը 7. Իրավունքի գործառույթների հասկացությունը և սոցիալական նշանակությունը 8. Իրավունքի գործառույթների համակարգը 9. Իրավունքի հատուկ իրավաբանական գործառույթների ընդհանուր բնութագիրը 10. Իրավական նորմի հասկացությունը և հատկանիշները 11. Իրավական նորմի կառուցվածքը 12. Իրավական նորմերի տեսակները	Հարցեր 1-5–ներկայացվում է դասախոսություն: Հարցեր 3, 5-12 – ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ իրավունքի սկզբունքների և իրավական աքսիոմաների, իրավունքի և սոցիալական այլ կարգավորիչների հարաբերակցության, իրավունքի գործառույթների և իրավական նորմի վերաբերյալ ավելի խորը գիտելիքներ ձեռք բերելու համար:

Թեմա 3 Իրավունքի աղբյուրները, իրավունքի համակարգը, իրավահարաբերություն (2ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը և տեսակները 2. Նորմատիվ իրավական ակտ 3. Նորմատիվ պայմանագիր 4. Դատական նախադեպ 5. Իրավական սովորույթ 6. Իրավական դոկտրինը 7. Իրավունքի համակարգի հասկացությունը և կառուցվածքային տարրերը 8. Հանրային իրավունք և մասնավոր իրավունք 9. Միջազգային իրավունք և ներպետական իրավունք 10. Իրավահարաբերություն հասկացությունը և հատկանիշները 11. Իրավահարաբերության տեսակները 12. Իրավահարաբերություն սուբյեկտ: Իրավասուբյեկտություն 13. Իրավահարաբերության օբյեկտ 14. Իրավահարաբերություն բովանդակություն 15. Իրավաբանական փաստի հասկացությունը և տեսակները	Հարցեր 1-6 - անցկացվում է դասախոսություն: Հարցեր 3-15 - ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ իրավունքի նշված աղբյուրների, իրավունքի համակարգի և իրավահարաբերության հասկացության ու կառուցվածքի վերաբերյալ ավելի խորը գիտելիքներ ձեռք բերելու համար:

Թեմա 4 Իրավագիտակցություն, իրավական մշակույթ և իրավաբանական կրթություն, իրավական վարքագիծ և իրավաբանական պատասխանատվությունը պետական հարկադրանքի համակարգում (2ժամ դասախոսություն, 2ժամ սեմինար պարապմունք)	
Թեմայի հարցեր	**Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն**
1. Իրավագիտակցության հասկացությունը, կառուցվածքը և տեսակները 2. Իրավական մշակույթ 3. Իրավական ժխտողականություն (նիհիլիզմ) և գաղափարապաշտություն (իդեալիզմ) 4. Իրավաբանական կրթություն 5. Իրավական վարքագծի հասկացությունը և տեսակները 6. Իրավաչափ վարքագծի հասկացությունը և տեսակները 7. Իրավախախտման	Հարցեր 1-5 - անցկացվում է դասախոսություն: Հարցեր 2-13 - ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են անհրաժեշտ գրականությանը՝ իրավական մշակույթի, իրավական ժխտողականության և գաղափարապաշտության ձևավորման վրա ազդող գործոնների, իրավաբանական կրթության արդի հիմնախնդիրների, իրավական վարքագծի հասկացության և տեսակների, պետական

հասկացությունը, կազմը և տեսակները 8. Իրավունքի չարաշահում 9. Օբյեկտիվորեն հակաիրավական (առանց մեղքի) վարքագիծ 10. Պետական հարկադրանքի հասկացությունը, հատկանիշները և տեսակները 11. Իրավաբանական պատասխանատվության հասկացությունը, հատկանիշները և նպատակները 12. Իրավաբանական պատասխանատվության սկզբունքները 13. Իրավաբանական պատասխանատվության տեսակները	հարկադրանքի համակարգում իրավաբանական պատասխանատվության վերաբերյալ ավելի խորը գիտելիքներ ձեռք բերելու համար։ Հարցեր 1-7 - սեմինար պարապմունք։ Սովորողների հարցման, ինչպես նաև խմբային քննարկման միջոցով կատարվում է դասավանդված նյութի և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունքների ամփոփում, պարզվում է դրանց յուրացման աստիճանը։

Հարցաշար
«Պետության և իրավունքի տեսություն 2» դասընթացի քննության

1. Պետության և իրավունքի տեսությունը որպես հումանիտար գիտություն
2. Պետության և իրավունքի տեսությունը որպես հիմնարար իրավաբանական գիտություն
3. Պետության և իրավունքի տեսության առարկայի բնութագիրը
4. Պետության և իրավունքի տեսության մեթոդները
5. Պետության և իրավունքի տեսության ուսումնական դասընթացը
6. Նախապետական շրջանի իշխանության և սոցիալական նորմերի ընդհանուր բնութագիրը
7. Պետության և իրավունքի առաջացումը
8. Պետության առաջացման «արևելյան» ճանապարհը
9. Պետության առաջացման «արևմտյան» ճանապարհը
10. Պետության առաջացման հիմնական տեսությունները
11. Պետությունը որպես հասարակական-քաղաքական երևույթ
12. Պետության հասկացությունը և հատկանիշները
13. Պետության էությունը
14. Պետության և իրավունքի հարաբերակցությունը
15. Պետության տիպաբանության հասկացությունը և նպատակը
16. Պետության տիպաբանության ֆորմացիոն մոտեցումը
17. Պետության տիպաբանության քաղաքակրթական (ցիվիլիզացիոն) մոտեցումը
18. Պետական իշխանության հասկացությունը
19. Պետական իշխանության տնտեսական, սոցիալական և բարոյաքաղաքական հիմունքները
20. Իշխանահարաբերություններ
21. Պետական իշխանության իրականացման մեթոդները
22. Պետական իշխանության լեգիտիմությունը և լեգալությունը
23. Իշխանությունների միասնականությունը և տարանջատումը
24. Պետության գործառույթների հասկացությունը
25. Պետության գործառույթների համակարգը
26. Պետության ձևի հասկացությունը և տարրերը

27. Պետության կառավարման ձևը
28. Պետության կառուցվածքի ձևը
29. Պետական ռեժիմի ձևը
30. Պետության մեխանիզմի հասկացությունը և էությունը
31. Պետության մեխանիզմի կազմակերպման և գործունեության սկզբունքները
32. Պետության մեխանիզմի կառուցվածքը
33. Պետական մարմին: Յասկացությունը և տեսակները
34. Բյուրոկրատիզմը պետական մեխանիզմում
35. Իրավունքի հասկացությունը և հատկանիշները
36. Իրավունքի էությունը
37. Իրավունքի արժեքը
38. Իրավունքի սկզբունքների հասկացությունը և նշանակությունը
39. Իրավունքի սկզբունքների տեսակները
40. Իրավունքի սկզբունքներ և իրավական աքսիոմաներ
41. Սոցիալական կարգավորման հասկացությունը, սոցիալական կարգավորիչների տեսակները և գործառույթները
42. Իրավունքի և բարոյականության հարաբերակցությունը
43. Իրավունքի և սոցիալական այլ կարգավորիչների հարաբերակցությունը
44. Իրավունքի գործառույթների հասկացությունը և սոցիալական նշանակությունը
45. Իրավունքի գործառույթների համակարգը
46. Իրավունքի հատուկ իրավաբանական գործառույթների ընդհանուր բնութագիրը
47. Իրավական նորմի հասկացությունը և հատկանիշները
48. Իրավական նորմի կառուցվածքը
49. Իրավական նորմերի տեսակները
50. Իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը և տեսակները
51. Նորմատիվ իրավական ակտ
52. Նորմատիվ պայմանագիր
53. Դատական նախադեպ
54. Իրավական սովորույթ
55. Իրավական դոկտրինը
56. Իրավունքի համակարգի հասկացությունը և կառուցվածքային տարրերը
57. Յանրային իրավունք և մասնավոր իրավունք
58. Միջազգային իրավունք և ներպետական իրավունք
59. Իրավահարաբերության հասկացությունը և հատկանիշները
60. Իրավահարաբերության տեսակները
61. Իրավահարաբերության սուբյեկտ: Իրավասուբյեկտություն
62. Իրավահարաբերության օբյեկտ
63. Իրավահարաբերության բովանդակություն
64. Իրավաբանական փաստի հասկացությունը և տեսակները
65. Իրավագիտակցության հասկացությունը, կառուցվածքը և տեսակները
66. Իրավական մշակույթ
67. Իրավական ժխտողականություն (նիհիլիզմ) և գաղափարապաշտություն (իդեալիզմ)
68. Իրավաբանական կրթություն
69. Իրավական վարքագծի հասկացությունը և տեսակները
70. Իրավաչափ վարքագծի հասկացությունը և տեսակները
71. Իրավախախտման հասկացությունը, կազմը և տեսակները
72. Իրավունքի չարաշահում
73. Օբյեկտիվորեն հակաիրավական (առանց մեղքի) վարքագիծ

74. Պետական հարկադրանքի հասկացությունը, հատկանիշները և տեսակները
75. Իրավաբանական պատասխանատվության հասկացությունը, հատկանիշները և նպատակները
76. Իրավաբանական պատասխանատվության սկզբունքները
77. Իրավաբանական պատասխանատվության տեսակները